

**Notatka ze spotkania konsultacyjnego (2)**  
**– gmina Złotów**

**spotkania realizowane w ramach działalności**  
**Lokalnej Grupy Działania Kraina Złotowska**

**Strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność „LSR”**

**Termin: 28.07.2022 r.**

**Miejsce: Urząd Gminy Złotów, ul. Leśna 1, Złotów**

**Czas: 15:30 – 18:00 (2,5h)**

**Liczba uczestników: 17**

Spotkanie rozpoczął Wójt Gminy Złotów – p. Piotr Lach, który przywitał wszystkich zgromadzonych. Następnie oddał głos Dyrektorowi LGD – p. Markowi Romaniec, który przedstawił główne cele spotkania oraz zarysował założenia programowe na nowy okres działalności LGD.

Podczas spotkania wybrzmiało, że dotychczasowe działania LGD opierały się na monofunduszowości, jednak kolejna perspektywa umożliwi szersze działania LGD z uwagi na fakt możliwości sięgania po środki, m.in. z programu regionalnego, tj. Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 – 2027 (FES 2021+).

Następnie p. Katarzyna Dudzic (osoba wspierająca przy tworzeniu LSR) omówiła główne obszary działań wynikające z programu EFW 2021+: działania edukacyjne (*w tym przekwalifikowanie pracowników, elastyczne formy zatrudniania, ergonomia pracy – włączanie technologii do systemów pracy, edukacja przedszkolna, ogólna oraz zawodowa*), kształcenie dorosłych, usługi społeczne (*szeroki wachlarz możliwości*), mieszkalnictwo wspomagane i chronione, integracja społeczna, aktywizacja społeczna na rzecz rozwoju lokalnego. Zaznaczyła przy tym, że są to tzw. działania miękkie, które wykluczają realizację inwestycji, np. poprzez modernizację/ budowę czy przebudowę nieruchomości. Środki związane z inwestycjami mieszczą się w programie regionalnym „Europejskie Fundusze Rozwoju Regionalnego”.

Podczas spotkania pokrótce zostały omówione planowane działania na nowy okres programowania, m.in.:

- ✓ działania kulturowe (dziedzictwo kulturowe, edukacja wielopokoleniowa, polityka senioralna – w tym funkcjonowanie Klubów Seniora+);
- ✓ turystyka (w szerszym ujęciu niż dotychczas), m.in. działania polegające na przygotowaniu ścieżek rowerowych; działania realizowane w oparciu o już posiadane zasoby lokalne;
- ✓ rozwój agroturystyki (nowość) oraz możliwość skorzystania ze wsparcia przez rolników (osoby ubezpieczone w ramach KRUS’u), którzy byli dotychczas wykluczeni z możliwości korzystania z oferty LGD;

- ✓ aktywizacja społeczna;
- ✓ zagrody edukacyjne;
- ✓ SMART VILLAGE (inteligentne wsie); społeczność mieszkająca na wsi, która wykorzystuje nowoczesne technologie w celu poprawy jakości i poziomu życia oraz zrównoważonego rozwoju (wspieranie działań NGO, współpraca z JST);
- ✓ edukacja ekologiczna (ochrona klimatu, odnawialne źródła energii);
- ✓ społeczność informacyjna;
- ✓ odnowa wsi;
- ✓ przeszkolenie animatorów kultury (światlice wiejskie);
- ✓ przedsiębiorczość.

Przedmiotem dyskusji była również potrzeba wsparcia „projektowego” – pozyskania środków na rozwój NGO oraz KGW, w tym zaangażowania przede wszystkim NGO jako realizatorów projektów. Ważnym elementem dyskusji była również kwestia dotycząca promocji wolontariatu, w tym wykorzystania środowiska senioralnego do aktywizacji społeczeństwa. Poza tym wg zgromadzonych silną rolę odgrywają również nauczyciele. Połączenie młodzieży i seniorów mogłoby przynieść dobry efekt wymiany międzypokoleniowej i przy okazji zintegrować mieszkańców. Dyrektor LGD wspomniał, że dodatkowo partnerstwa przy organizacji konkursów będą punktowane w projektach w nowej perspektywie (zrzeszenie samorządów lokalnych oraz wzmocnienie branży turystycznej), a p. Katarzyna Dudzic podała przykład pilotażowego partnerstwa w woj. pomorskim w zakresie realizacji usług społecznych, gdzie liderem przedsięwzięcia były NGO, a partnerami JST.

**W toku dyskusji otwartej zidentyfikowano następujące wyzwania, z jakimi należy się zmierzyć:**

- niestabilny rynek usług;
- wysoka inflacja i konsekwencje w drożących produktach czy usługach;
- niski poziom % bezrobocia, a jednocześnie brak chętnych do podejmowania zatrudnienia niskie płace;
- brak chętnych osób, które mogłyby pełnić rolę środowiskowych animatorów kultury – główny powód, brak środków na ich zaangażowanie (brak stałego źródła utrzymania pracownika);
- brak możliwości zaplanowania działań/ zajęć na świetlicach wiejskich z uwagi na fakt, że trudno jest zebrać grupy wiekowe i wówczas dostosować zajęcia do oczekiwań oraz możliwości dzieci; powód – mała liczebność dzieci w danych sołectwach;
- świetlice wiejskie posiadają spore powierzchnie, które nie są wykorzystywane, brak pomysłów oraz osób, które mogłyby zaplanować, np. działania aktywizujące dla mieszkańców;
- brak rozeznania wśród mieszkańców w zakresie zasobów ludzkich - brak pomysłu na wyszukiwanie lokalnych liderów;
- brak wiedzy nt. wolontariatu;

- brak jednego wspólnego miejsca spotkań (kultury) w gminie – biblioteki pełnią rolę „centrum kultury” – podział społeczeństwa, brak integracji mieszkańców gminy;
- zbyt duże rozproszenie sołectw/ gmin w powiecie – słaba komunikacja, duże utrudnienie dla mieszkańców (obciążenie rodziny, znajomych w celu pomocy w dotarciu na wydarzenie, spotkanie);
- niska frekwencja na zajęciach („słomiany zapał”), brak motywacji mieszkańców do aktywności;
- zauważono element konkurencji miejscowości pomiędzy sobą, ale w ujęciu „zazdrości”;
- brak żłobka – brak zorganizowanej opieki nad dziećmi - pełnienie roli opiekunki przez młode matki – brak możliwości podejmowania zatrudnienia;
- brak dziennych miejsc pobytu dla osób starszych, niesamodzielnych;
- brak bazy hotelowej, brak miejsc noclegowych;
- mało atrakcyjne tereny pod względem zainteresowania turysty: brak tablic informacyjnych (może historycznych), np. rzeźb, lub innych elementów sztuki, kultury – słabo rozwinięta turystyka;
- zbyt wygórowane obostrzenia co do wymogów papierologicznych czy proceduralnych w szczególności przy małych konkursach, w ramach których NGO mogłyby sięgać po środki na działania na rzecz społeczności lokalnej – mała aktywność NGO;
- potrzeba zadbania o miejsca rekreacji, np. jeziora/ kąpieliska; potrzeba zabezpieczenia zaplecza sanitarnego oraz potrzeba stworzenia infrastruktury „dookoła”.

**Uczestnicy spotkania wyrazili również swoje oczekiwania wobec nadchodzącej perspektywy programowania, tj. możliwych źródeł finansowania. Przede wszystkim duże znaczenie dla gminy Złotów mają następujące kwestie, które wynikają z zapotrzebowania lokalnej społeczności:**

- wsparcie NGO pod kątem funkcjonowania, realizacji działań statutowych (doradztwo, szkolenia, mentoring) – profesjonalizacja podmiotów i zwiększenie ich aktywności na rzecz mieszkańców;
- częściowo przeszkolenie osób pod kątem pełnienia roli środowiskowego animatora kultury – docelowo na świetlicach wiejskich, ale przede wszystkim zagwarantowanie źródła finansowania zaangażowania takich osób;
- zwiększenie wykorzystania świetlic wiejskich, m.in. o ich wynajem, tym samym zabezpieczenie częściowego finansowania utrzymania świetlic;
- zdiagnozowano, że to szkoły pełnią rolę „miejsca spotkań” w ramach zajęć sportowych czy zajęć pozalekcyjnych oraz działań wolontariackich; tam znajduje się zaplecze techniczne, w tym sportowe – można byłoby to wykorzystać w jeszcze większym stopniu;
- zauważono, że warto byłoby angażować w różne działania, np. weteranów lub inne grupy mieszkańców, w których drzemie potencjał;

- potrzeba podjęcia działań w zakresie poznania potencjału mieszkańców i zainicjowania działań z podziałem na role – integracja, systematyczność, miejsce spotkań, stworzenie wspólnego planu działań;
- potrzeba zagospodarowania przestrzeni publicznej (podwórka, miejsca spotkań, ławki, itp.)
- zainicjowanie większej aktywności mieszkańców, np. w formie tzw. „pomocy sąsiedzkiej”;
- potrzeba wykorzystania dostępnej infrastruktury, która jest dobra, nowa, ale niezagospodarowana;
- potrzeba zaangażowania koordynatorów lokalnych, którzy byłiby „łącznikiem” pomiędzy różnymi środowiskami, podmiotami i instytucjami (koordynacja wzajemnej współpracy);
- potrzeba tworzenia kół tematycznych, zawiązywania klubów i aktywizacji przy tym działalności wolontarystycznej;
- szkolenia w zakresie wolontariatu (potrzeba edukacji);
- potrzeba stworzenia poczucia niezależności mieszkańców – zabezpieczenie transportu przy organizacji zajęć/ działań aktywizujących mieszkańców (oraz budżetu na ten cel);
- potrzeba stworzenia tzw. „Centrum Integracji Lokalnej” – koordynacja działań turystycznych, integracyjnych, aktywizujących mieszkańców z całej gminy (działania, m.in. w obszarze zdrowia, rehabilitacji);
- zabezpieczenie środków dydaktycznych do prowadzenia zajęć/ różnych form wsparcia;
- stworzenie miejsc ogólnodostępnych – ładowarki dla pojazdów elektrycznych (ochrona klimatu);
- potrzeba organizacji imprez okolicznościowych – integracja społeczeństwa;
- mini tętnia, siłownie plenerowe;
- potrzeba sieciowania produktów lokalnych;
- przy realizacji działań przez NGO zabezpieczenie środków na obsługę księgową czy zaangażowanie koordynatora;
- budowanie zespołów do realizacji działań tematycznych.

W trakcie dyskusji odnotowano możliwości tworzenia zagród edukacyjnych – min. 2 programy edukacyjne, element warsztatowy „od ziarenka do chleba”, itp.; prowadzenie działalności gospodarczej na bazie gospodarstwa rolnego. Działając w tym obszarze należy zaplanować szeroko zakrojoną współpracę: szkoły, samorząd, sołtysi, radni, itp.)

Na koniec spotkania zostały rozdane arkusze ankiety „Nic o nas bez nas”, w których mieszkańcy będą mogli wyrazić swoje potrzeby względem poprawy jakości życia w gminie Złotów. Ankieta zawiera dane statystyczne określające, m.in. wiek, płeć, status na rynku oraz pytania dotyczące sektorów gospodarki, które wymagają interwencji czy priorytetów działań LGD. Poinformowano, że ankieta będzie dostępna również w formule on-line.

Na tym spotkanie zakończono.

*Protokołowała: Katarzyna Dudzic, 28.07.2022 r.*